

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 24. jun 2019.godine

BLIC- OD RASPORENOG GRUDNOG KOŠA DO TUMORA OD 50 KG Lista neverovatnih podviga naših lekara zbog kojih im se SRBIJA DIVI

BLIC- "MISLIO SAM DA NIKADA VIŠE NEĆU HODATI" U teškim udesima zadobili su prelome kičme, a onda se pojavio DOKTOR "ČUDOTVORAC"

B92- U planu nacionalni program za prevenciju upotrebe droga

B92- Lekari Mejo klinike gosti Beograda

DNEVNIK- Dnevnik saznaje: Mamografije u vojvođanskim selima počinju 1. jula

DNEVNIK- Međunarodni simpozijum o deformitetima kičme u Novom Sadu

KURIR- BACILI MILIONE ZBOG MULJANJA NA TENDERIMA! Državne ustanove troše novac na žalbe!

KURIR(ODGOVOR KCS)- KLINIČKI CENTAR SRBIJE: Žalbe su 0,01 odsto od ukupne vrednosti javnih nabavki

VEČERNJE NOVOSTI- SKANU nagrađuje poznatog lozničkog lekara

VEČERNJE NOVOSTI- Spajanje bolnica i domova zdravlja

VEČERNJE NOVOSTI- Rak pluća biće samo hronična bolest

***DZ NOVI SAD- Svečano otvaranje "Čitalačkog kutka"

***DZ VOŽDOVAC- MEĐUNARODNI DAN PROTIV ZLOUPOTREBE I NEZAKONITE TRGOVINE DROGAMA

OD RASPORENOG GRUDNOG KOŠA DO TUMORA OD 50 KG Lista neverovatnih podviga naših lekara zbog kojih im se SRBIJA DIVI

Vest o tome da je hirurški tim Urgentnog centra Kliničkog centra u Beogradu odstranio pacijentkinji tumor težak oko 50 kilograma odjeknula je ovih dana u domaćoj javnosti. Ipak, ovaj podvik naših lekara samo je jedan u nizu.

Doktori su, naime, uspeli da pacijentkinji odstrane dva ogromna ginekološka tumora sa jajnika i materice, a većina njih je prvi put u životu videla tumor ove veličine.

Zbog težine intervencije ali i pacijentkinjinog opšteg stanja, tim od pet lekara je više od tri sata proveo u sali.

Greda probila grudni koš

Težak izazov za lekare bio je i prošlogodišnji slučaj u Kragujevcu kada se u saobraćajnom udesu povređenoj ženi drvena greda sa zarđalim ekserima zabola u grudni koš. Zahvaljujući izuzetnim naporima lekara, ona je danas zdrava žena a za njene povrede kažu da ih niko nikada nije preživeo, obzirom na polomljena rebra, grudnu i ključnu kost, nagnječeno srce i vratni pršljenovi, ruka otkinuta do ramena..

Rasporene grudi drvoseče

Drvoseča iz Vrnjačke Banje sa neverovatnim povredama preživeo je samo zahvaljujući uigranom timu najboljih hirurga u Opštoj bolnici "Studenica". On se u sred posla okliznuo i pao grudima direktno na uključenu motornu testeru. Ona mu je otvorila grudni koš direktno ispod srca i isekla ga celom levom stranom, toliko da su mu se videli unutrašnji organi. Čovek je sa tako otvorenom ranom došao do grada, pešačeći minimum dva kilometra. Povrede srca se jako retko operišu u ovoj bolnici, zbog toga je okupljen veći broj hirurga koji su uspeli da ga spasu.

Tumor na licu

Slične intervencije nisu redak slučaj među našim lekarima, pa su tako početkom godine u Nišu doktori Klinike stomatologije pacijentu odstranili tumor sa vrata, težak čak pet kilograma. Slučaj tumora ove težine na vratu do sada nije bio zabeležen.

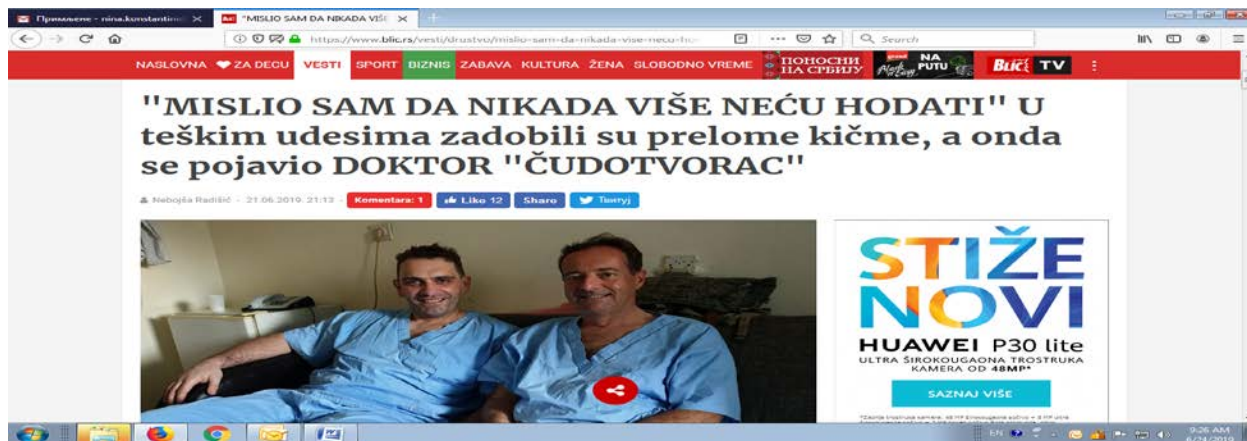
Podvig na VMA

Prošle godine su nakon visokorizične i višesatne operacije, hirurzi sa VMA otklonili pacijentkinji tumor od 25 kilograma. Pored sveg rizika, oni su ipak odlučili da pokušaju da odstrane tumor koji je zahvatio abdomen i u nešto manjoj meri grudni koš, neizdrživo pritiskao sve organe u telu i na kraju pacijentkinju prikovao za invalidska kolica. Bilo je neophodno pacijentkinji odstraniti nekoliko oštećenih organa, ali uprkos svemu, operacija je prošla više nego uspešno.

Dve otvorene operacije na srcu

Nedavno su lekari iz Kliničko-bolničkog centra Zemun po prvi put uspešno odstranili pacijentu tromb iz krvnih sudova mozga, i to kod pacijenta koji je pre toga imao dve otvorene operacije na srcu.

U ovakvom slučaju brza reakcija lekara je presudila, jer je tromb iz krvnih sudova neophodno izvaditi osam sati nakon prvih simptoma, i pacijent se uspešno oporavlja.

"MISLIO SAM DA NIKADA VIŠE NEĆU HODATI" U teškim udesima zadobili su prelome kičme, a onda se pojavio DOKTOR "ČUDOTVORAC"

Trojica pacijenata koji su imali prelome kičme, posle operacije koju je uradio prof. dr Šarl Kort, profesor Pariskog univerziteta i jedan od vodećih spinalnih hirurga u Evropi, otpušteni su na kućno lečenje samo nekoliko dana nakon komplikovane intervencije.

Zahvaljujući inovativnim hirurškim tehnikama koje je prof. dr Kort primenio u Kliničkom centru u Kragujevcu, otvara se nova stranica u lečenju najtežih povreda kičme, nastalih uglavnom u saobraćajnim udesima.

- Ne mogu da verujem da sam posle teške saobraćajke i preloma kičme na nogama i da idem kući. Naš narod je ubeđen da posle ovakvih povreda sledi višemesečni oporavak i da je izvesno da ljudi ostaju nepokretni. I ja sam bio uplašen, svašta mi je prolazilo kroz glavu - kaže pacijent S. S.

Do sada su svetski priznati hirurzi iz Španije i Francuske uradili 40 operacija najtežih pacijenata sa deformitetom kičme u okviru koga je država uštedela preko četiri miliona evra.

Ubrzo posle opracije pušteni na kućno lečenje

Profesor dr Šarl Kort je šef spinalne hirurgije Univerzitetske bolnice Bicetre u Parizu. Njegova uža specijalnost je minimalno invazivna hirurgija kičmenog stuba i hirurgija koštanih tumora, a u Kragujevcu je operisao petoro ljudi.

Trojica pacijenata S. S, S. V. i P. I. koji su imali prelome kičme posle saobraćajnih nezgoda, već su otpušteni na kućno lečenje.

- Uradili smo uspešno ukupno pet operacija, dva vrlo teška deformiteta i tri preloma kičme po najvišim svetskim standardima. Prijatno sam iznenađen znanjem i veštinama koji vaši mladi spinalni hirurzi poseduju i ubeđen sam da će ovo sada postati standardna procedura u lečenju vaših pacijenata - kaže dr Kort.

Prema njegovim rečima, on će i ubuduće operisati u Kragujevcu, ali dodaje da je strateški postavljen cilj da se saradnja proširi na nivou univerzitetskih bolnica.

Načelnik Spinalne hirurgije i šef tima kragujevačkih lekara dr Srđan Vlajović kaže da će se ubuduće pažnja posvetiti i operacijama raka kičmenog stuba.

- Pored dece koja su operisana, ovoga puta operisane su odrasle osobe. Ovim primerom se vidi da smo na putu da uvedemo takav nivo standarda da se pacijenti posle svega nekoliko dana posle operacija otpuštaju na kućno lečenje - kaže on.

Edukacija srpskih doktora u Francuskoj

Vrata moje klinike u Parizu širom su otvorena za edukaciju doktora iz Kragujevca. Već na jesen prvi doktori doći će u Francusku na usavršavanje. Lekari u Kragujevcu su obučeni, iznenađen sam kako su uradili pripreme i potrebne analize, što govori da ovde postoje tehnički uslovi za najteže operacije. Otuda je razmena iskustva i upoznavanje sa najsavremenijim metodama koje se primenjuju u Evropi samo nadogradnja - kaže dr Kort.

U planu nacionalni program za prevenciju upotrebe droga

Beograd -- Srbija planira da donese nacionalni program za prevenciju upotrebe droga koji će definisati ulogu svih nadležnih institucija, kažu u Ministarstvu zdravlja.

Iz ministarstva ističu da Srbija dobija pohvale iz EU za postignute rezultate u proceni i utvrđivanju rizika od novih psihoaktivnih supstanci.

Rukovodilac Centra za monitoring droga i zavisnosti od droga u Ministarstvu zdravlja Jelena Janković ističe u izjavi za Tanjug da iza postignutih rezultata stoji ogroman i naporan rad, trud i posvećenost, što je prepoznato i na skupu održanom u Lisabonu 18. juna posvećenom novim drogama, na koji su pozvane zemlje članice EU, a na kome je učestvovala i Srbija.

"Srbija je jedina zemlja kandidat koja je pozvana na ovaj sastanak zahvaljujući rezultatima koje smo postigli u poslednje tri godine uspostavljanjem sistema ranog upozoravanja", rekla je Jankovićeva.

Objasnila je da članice EU obaveštavaju Evropski monitoring centar prema veoma ozbiljnim standardima koji su utvrđeni i koje je Srbija uspostavili u poslednje tri godine.

Ti standardi se, dodaje, odnose ne samo na nove droge nego i na izveštavanje u vezi s lečenjem zavisnika, mortalitetom od upotrebe droga, infektivnim bolestima koje su povezane sa upotrebom droga, ali i na zaplene i krivična dela povezana sa upotrebom droge.

Iz EU je, kaže, poručeno da Srbija može da bude primer ostalim zemljama kandidatima s obzirom da je direktno u saradnji s predstavnicima EU uspostavila izveštavanje, procenu rizika i kontrolu psihoaktivnih supstanci.

"Srbija prepoznata kao značajan faktor koji može da doprinese borbi protiv droga na svetskom nivou", naglasila je Jelena Janković.

Podsetila je da u poslednje tri godine vodeći stručnjaci iz oblasti novih droga u okviru tima koji je formirao ministar zdravlja Zlatibor Lončar rade na proceni rizika i utvrđuju rizike od novi psihoaktivnih supstanci.

"Nove psihoaktivne supstance su sada veoma zastupljene, kao i njihova proizvodnja, naročito u Kini i Indiji. Ima ih i u Evropi. U Srbiji ih nije bilo, ali mi smo uz pomoć sistema ranog upozoravanja koji je formiran u okviru Ministarstva zdravlja identifikovali novih 15 psihoaktivnih supstanci na teritoriji Srbije", kaže Jankovićeva.

Srećom, dodaje, nije bilo slučajeva intoksikacija ovim supstancama koje su stavljene na listu kontrolisanih psihoaktivnih supstanci, što znači da je zabranjena njihova upotreba i proizvodnja.

Jankovićeva kaže da su do sada sprovedene obuke pripadnika Uprave carina, MUP-a i zdravstvenih institucija, te naglašava da jedan ogroman sistem koji pokriva sva ministarstva i institucije može da doprinese otkrivanju i identifikaciji novih psihoaktivnih supstanci.

Pored skupa u Lisabonu, ona je navela da je Srbija još na dva međunarodna skupa u ovoj godini dobila izuzetne pohvale i priznanja za rad.

U oblasti prevencije, Jankovićeva je podsetila da je pre godinu dana formirana Komisija za borbu protiv narkomanije u školama čiji je predsednik ministar Lonačar.

U okviru tih aktivnosti održana su predavanja na temu štetnosti droga za 36.000 učenika, 7.000 nastavnika i 3.000 roditelja.

VESTI 4

Lekari Mejo klinike gosti Beograda

Gradonačelnik Beograda Zoran Radojičić ugostio je u Starom dvoru lekare Mejo klinike, duži niz godina jedne od najboljih klinika u SAD u većini medicinskih oblasti.

IZVOR: TANJUG | SUBOTA, 22.06.2019. | 14:39

Preporučite 6 Podeli Tvirtu Podeli

B92 - NAJVIŠE KOMENTARA

- Američki istoričar: "Sovjetska vojska je zgasila većinu nemačkih snaga, a to se potpuno ignoriše" 277 | ŽIVOT
- Srbija zaokružila katastrofu – poraz i od

Lekari Mejo klinike gosti Beograda

Gradonačelnik Beograda Zoran Radojičić ugostio je u Starom dvoru lekare Mejo klinike, duži niz godina jedne od najboljih klinika u SAD u većini medicinskih oblasti.

"Dolazak stručnjaka Mejo klinike u Beograd je dokaz da naš zdravstveni sistem ima sve bolju poziciju u svetu, kao i da je u prethodnim godinama Ministarstvo zdravlja uradilo puno po tom pitanju", rekao je Radojičić.

On je podsetio da je Beograd pre samo nedelju dana bio domaćin 20. Kongresa Evropskog udruženja dečjih hirurga i pohvalio Ministarstvo zdravlja koje, kako je istakao, unapređuje zdravstveni sistem u našoj zemlji, saopštio je Beoinfo.

"Kao doktoru i gradonačelniku znače mi ovakve stvari, jer znam koliko je važno da eksperti iz čitavog sveta dolaze u Beograd i razmenjuju iskustva sa našim stručnjacima, jer će od toga Beograđani imati direktnu korist kroz kvalitetnije zdravstvene usluge", rekao je Radojičić.

Delegaciju Mejo klinike činili su naučnik u oblasti starenja Džejms Kirkland, profesor na Mejo univerzitetu Suzan Norbi, vođa programa iz oblasti dijabetesa na nacionalnom institutu za zdravlje u Vašingtonu Kristina Marić-Bikan, endokrinolog i profesor Adrijan Vela, nefrolog i istraživač Jasmina Kraici, kao i profesor interne medicine Geri Švarc.

Gošće gradonačelnika bila su i Vesna Garović, srpska doktorka koja radi na Mejo klinici kao profesor interne medicine, šef istraživanja na nefrologiji i direktor kliničkih studija za internu medicinu, kao i Nataša Milić profesorka medicinske statistike na Medicinskom fakultetu u Beogradu i dugogodišnji istraživač-saradnik Mejo klinike.

Gradonačelnik je zahvalio Vesni Garović i Nataši Milić jer, kako je rekao, njihov predan rad doprineo je produbljivanju saradnje Medicinskog fakulteta u Beogradu i Mejo klinike, prvenstveno kada je u pitanju oblast istraživanja preeklampsije.

On je podsetio da je saradnja rezultirala velikim brojem kliničkih studija koje su unapredile lečenje u oblasti ženskog zdravlja.

"Gospođe Garović i Milić dokazuju da Srbija ima stručnjake u oblasti medicine koji su cenjeni u svetu i koji u najboljim klinikama ostvaruju značajne rezultate", ocenio je Radojičić.

Gradonačelnik je sa gostima razgovarao i o načinu na koji gradske vlasti širom sveta vode računa o zdravlju sugrađana, naročito u urbanističkom smislu. Bilo je govora i o proširenju mreže biciklističkih staza, povećanju broja zelenih površina i korišćenju električnih autobusa.

Radojičić je istakao da Beograd ide u tom pravcu i podsetio na njegovu viziju Beograda kao pametnog i zelenog grada, ali i na projekte koji su uveliko u toku, poput proširenja pešačke zone, promene saobraćajne hijerarhije i davanju prednosti pešacima u odnosu na automobile i spuštanju Beograda na reke, što će pozitivno uticati na životnu sredinu.

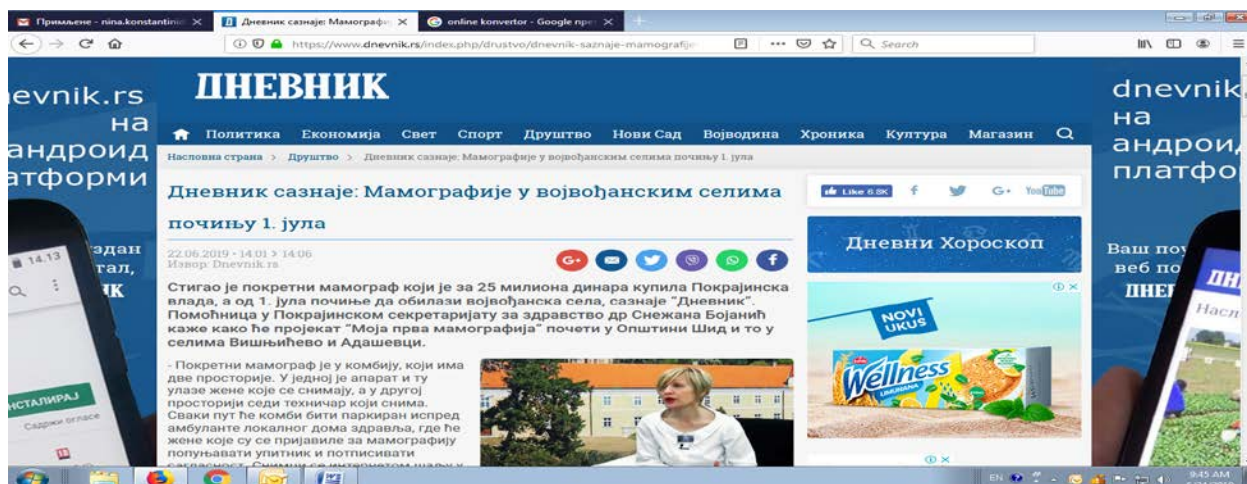
On je goste iz Mejo klinike upoznao i sa projektom „Gradovi koji menjaju dijabetes”.

"Tim programom ćemo po ugledu, ali i u saradnji sa drugim metropolama, napraviti više parkova i šetališta, kao i prostora za sportske aktivnosti. Sa druge strane, zajedno sa Ministarstvom zdravlja i ekspertima Kliničkog centra Srbije, Univerziteta, ali i lekarima koji rade u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, kroz savetovališta ćemo se baviti prevencijom i podizanjem svesti stanovništva o ovom problemu", dodao je Radojičić.

Lekari Mejo klinike došli su u Beograd kako bi prisustvovali kongresu medicinske dijaspore koji se održava pod pokroviteljstvom princeze Katarine, Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Srpske lekarske komore i Ministarstva zdravlja Republike Srbije.

ДНЕВНИК

Dnevnik saznaje: Mamografije u vojvođanskim selima počinju 1. jula

Stigao je pokretni mamograf koji je za 25 miliona dinara kupila Pokrajinska vlada, a od 1. jula počinje da obilazi vojvođanska sela, saznaje "Dnevnik". Pomoćnica u Pokrajinskom sekretarijatu za zdravlje dr Snežana Bojanić kaže kako će projekat "Moja prva mamografija" početi u Opštini Šid i to u selima Višnjićevo i Adaševci.

- Pokretni mamograf je u kombiju, koji ima dve prostorije. U jednoj je aparat i tu ulaze žene koje se snimaju, a u drugoj prostoriji sedi tehničar koji snima. Svaki put će kombi biti parkiran ispred ambulante lokalnog doma zdravlja, gde će žene koje su se prijavile za mamografiju popunjavati upitnik i potpisivati saglasnost. Snimci se internetom šalju u Centar za radiologiju Kliničkog centra Vojvodine, gde tim od troje radiologa čita nalaze i to svaki nalaz, nezavisno jedan od drugog, gleda dvoje radiologa - objašnjava dr Bojanić i napominje kako je u toku brendiranje kombija koji je smešten u garaži Kliničkog centra Vojvodine i na njemu će pisati i slogan "Bori se kao žena".

Pre dolaska pokretnog mamografa u svakom selu će biti održano predavanje, kako bi se ženama objasnio značaj ovog snimanja. Prva predavanja već su održana u Višnjićevu i Adaševcima i za snimanje se odmah prijavilo 126 žena. Dr Bojanić ističe da žene u seoskim sredinama nemaju lako dostupnu mamografiju, te se retko i pregledaju na ovaj način.

- Seoske žene su nam na prvom mestu u ovoj akciji. Prema podacima zdravstvenih ustanova za 2016. i 2017. godinu u Vojvodini je na organizovani skrining došlo ukupno 12.000 žena, a na oportuni skrining njih oko 5.000. U Vojvodini ima oko 289.000 žena koje bi po godinama trebalo da urade mamografiju, a na osnovu ovih podataka vidimo da je svega njih od sedam do osam odsto uradilo ovaj pregled - napominje dr Bojanić i objašnjava da je organizovani skrining onaj koji se radi u okviru Nacionalnog

programa gde poziv za snimanje dobijaju žene koje imaju od 50 do 69 godina, a oportuni je onaj kada žena dođe sama na pregled ili je pak lekar uputi na snimanje.

Dopunska dijagnostika

- U slučaju nekih nejasnoća, žene će biti pozvane na dopunsku dijagnostiku u roku od 48 sati, a uredni nalazi se uručuju izabranim lekarima u domovima zdravlja, koji pacijentkinjama daju preporuku za dalje kontrole. Ukoliko promena treba da se dodatno ispita, žene se pozivaju u Klinički centar Vojvodine, gde se po potrebi radi i biopsija, kao i ph nalaz. Ukoliko treba, pravi se "kalup", što je uzeto tkivo koje se ispituje na receptore, i nosi se u Institut za onkologiju Vojvodine u Sremskoj Kamenici - istakla je dr Bojanić.

Dvojezični flajeri

Flajeri koji prate akciju "Moja prva mamografija" odštampani su na srpskom i mađarskom jeziku, a na predavanjima u kojima je pretežno mađarsko stanovništvo, dolaziće i prevodilac.

Organizovani skrining se radi samo u osam ustanova u Vojvodini koje pozivaju žena na preglede i to u Novom Sadu, Sremskoj Mitrovici, Somboru, Subotici, Zrenjaninu, Senti, Pančevu i Rumi, a dr Bojanić napominje da Vrbas, Vršac i Kikinda nisu u nacionalnom skriningu. U ostalim vojvođanskim zdravstvenim ustanovama radi se oportuni skrining i tu je urađeno 5.000 pregleda.

- Od ukupnog broja žena koje su uradile mamografiju, svega njih 30 odsto su sa sela, a i to u slučajevima kada posumnjaju na nešto ili napipaju promenu. Krećemo od Šida jer u toj opštini nema mamografa i za dve godine se iz ove opštine javilo samo 200 žena na pregled u Opštu bolnicu u Sremskoj Mitrovici. Te žene su u velikom problemu i one ne mogu da dođu do mamografije. U Vojvodini ima oko 100.000 žena koje nemaju adekvatan način da dođu do ovog pregleda i zato i idemo u opštine koje nemaju mamograf - kazala je dr Bojanić.

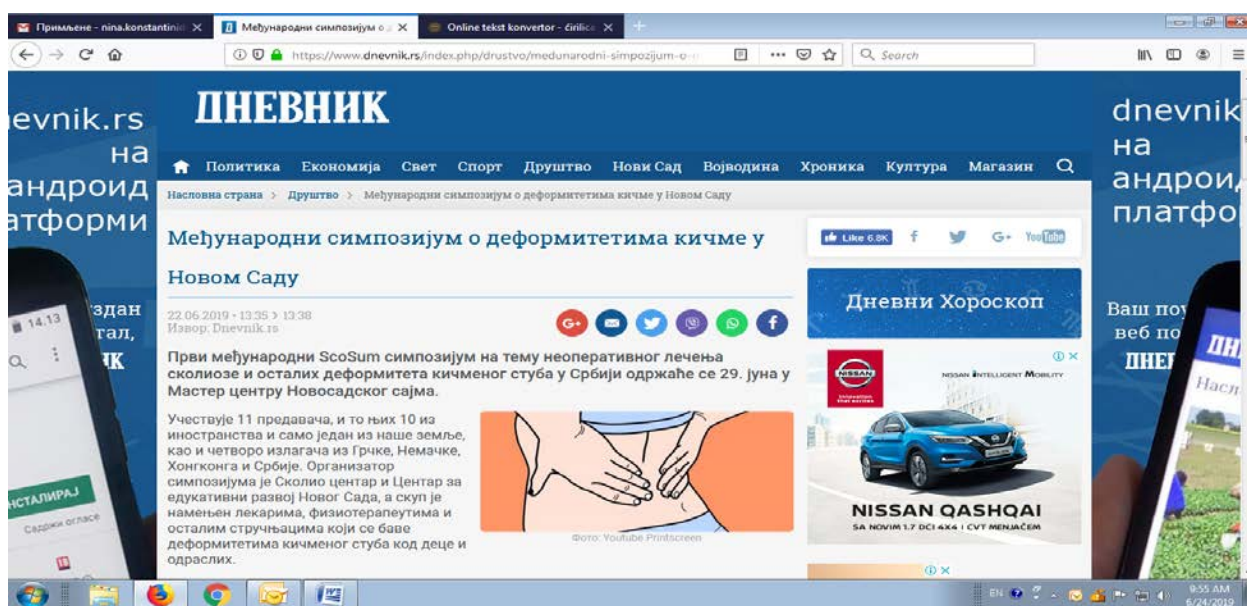
Prema njenim rečima, od 45 opština u Vojvodini, 15 opština nema mamograf, a četiri opštine imaju ovaj aparat, ali nemaju radiologa. U desetak opština imaju samo jednog radiologa koji radi i ultrazvučna i rendgen snimanja, te ne stiže da radi i mamografije, ili može da uradi jednu do dve dnevno.

- Za prvih šest meseci, odnosno do kraja godine, radimo pilot-projekat u okvir kojeg ćemo obići 11 opština. Svakoga dana planiramo da uradimo po 21, 22 mamografije, a u svakom selu ostajemo više dana. Patronažne službe lokalnih domova zdravlja treba da motivišu žene da dođu na predavanje, koja će biti organizovano u svakom selu. Važno je da se razbiju predrasude i strahovi i od pregleda i od nalaza, a zaista postoji veliki otpor prema mamografiji - navodi dr Bojanić.

Cilj ovih mamografija je da se promena, ukoliko postoji, otkrije u što ranijoj fazi. Dr Bojanić ističe da zemlje u kojima je smanjena smrtnost od raka dojke nisu smanjile broj obolelih, nego su zahvaljujući skriningu bolest otkrili na vreme, a ako je tumor manji od jednog cm, on u većini slučajeva nije dao metastaze.

- Mamografija može da otkrije tumor kada je on pet do šest milimetara, a promene manje od jednog centimetra žena ne može ni da napipa. Oko 70 odsto tumora dojke otkrije se kada je on dva centimetra ili veći i to jer ga tada žena napipa. Ovim mamografijama želimo da istaknemo značaj redovnih kontrola i pregleda, da kod žena smanjimo strah, otpor i predrasude, da im objasnimo da to nije štetno zračenje, kao i da ovo snimanje učinimo dostupnim ženama na selu - naglašava dr Bojanić i dodaje kako će akcija biti nastavljena i naredne godine, a osim prvih mamografija u seoskim sredinama, biće nastavljeno i praćenje i kontrole žena koje ove godine obave snimanje.

ДНЕВНИК

Међународни симпозијум о деформитетима кичме у Новом Саду

Први међународни ScoSum симпозијум на тему неоперативног лечења сколиозе и осталих деформитета кичменог стуба у Србији одржаће се 29. јуна у Мастер центру Новосадског сајма.

Учествује 11 предавача, и то њих 10 из иностранства и само један из наше земље, као и четворо излагача из Грчке, Немачке, Хонгконга и Србије. Организатор симпозијума је Сколио центар и Центар за едукативни развој Новог Сада, а skup је намењен лекарима, физиотерапеутима и осталим стручњацима који се баве деформитетима кичменог стуба код деце и одраслих.

- Циљ симпозијума је да пружи најновије информације о дијагностици и неоперативном лечењу деформитета кичменог стуба, а предавачи су међу најпрзнатим стручњацима из ове области - најављује организатор Никола Јевтић.

Dr Teodoros Grivas dolazi iz Grčke i govoriće o etiologiji skolioze. Dr Grivas je ortopedski hirurg, autor je i urednik devet knjiga, iza seba ima 619 naučnih radova i nekoliko projekata. Jedan je od osnivača i bivši predsednik SOSORT, najvećeg udruženja i kongresa na svetu za neoperativno lečenje skolioze.

- Drugi predavač nam dolazi iz Francuske, u pitanju je dr Žan Klod de Moro i govoriće o biomehaničkim promenama na kičmenom stubu u toku razvoja i progresije skolioze. On je takođe jedan od osnivača i bivši predsednik SOSORT, ima 37 godina kliničkog iskustva u lečenju skolioze, dve knjige i veliki broj naučnih publikacija - navodi Jevtić.

Direktor Centra za biomehaniku i rehabilitacionu tehnologiju na Stafordšir Univerzitetu u Engleskoj profesor Načiapan Čokalingam održaće predavanje o modernoj tehnologiji i savremenom načinu dijagnostike skolioze i ostalih deformiteta. Ovaj stručnjak predaje na Fakultetu medicinskih nauka na Malti, kao i pozivni predavač na Fakultetu "Šri Ramahandra" u Indiji.

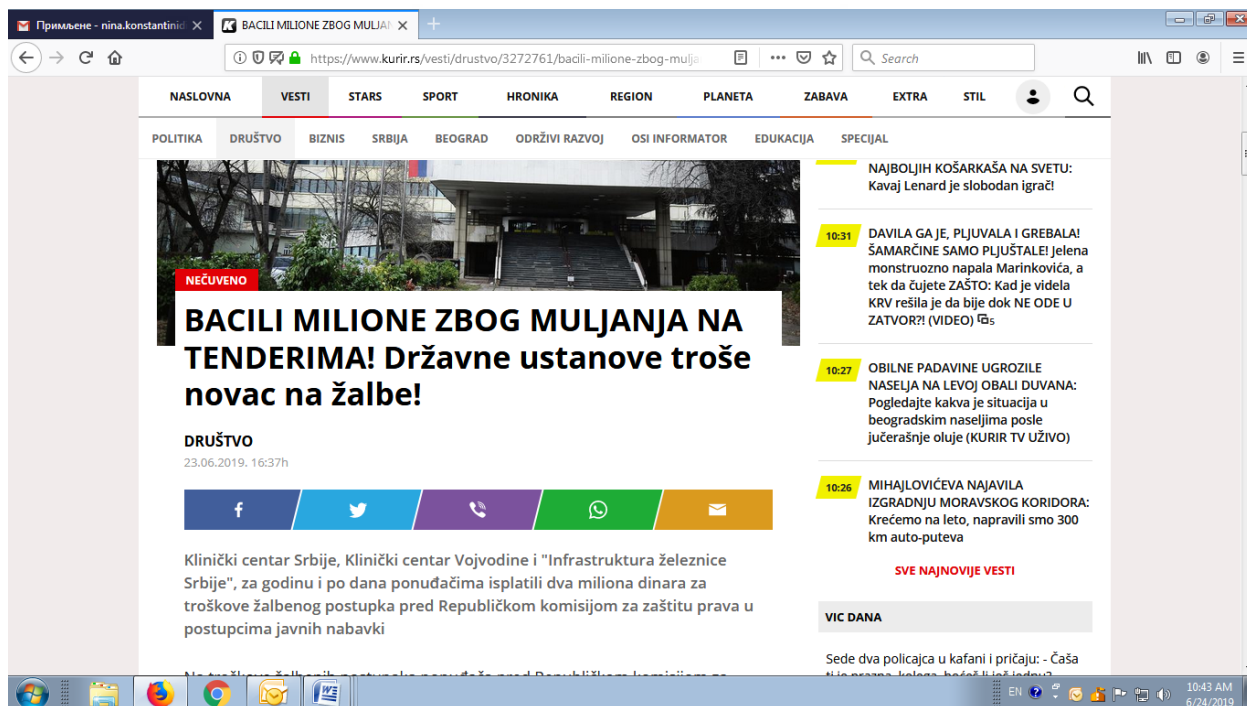
Iz Engleske dolazi i biomedicinski inženjer i direktor firme za sisteme za biomehaničku analizu tela, dr Tomas Šenon, predavač na Stafordšir univerzitetu, a njegova tema će takođe biti usmerena na dijagnostičku analizu deformiteta kičmenog stuba.

Ortotičar Mihael Reksing dolazi iz Nemačke i njegova tema će biti usmerena na lečenje neuromuskularne skolioze posebnim tipom midera. Jedan je od vodećih svetskih ortotičara i takođe drži edukacije ortotičarima u pravljenju 3D midera - ortoze. Aksel Henes je internacionalni šrot instruktor i pričaće o šrot tretmanu u mideru, a ova metoda je trodimenzionalni vid lečenja skolioze u fizioterapiji.

- Mikele Romano nam dolazi iz Italije i njegova tema je sport i skolioza, gde će probati da objasni da li je sport štetan za osobe sa skoliozom i šta kažu naučni dokazi kada su sport i skolioza u pitanju - kaže Jevtić.

Onlajn prezentaciju imaće dr Sanja Šrajber o dokazima u fizioterapiji kada je lečenje skolioze u pitanju. Ona je autor više randomiziranih kontrolisanih istraživanja, kojima je dokazala da šrot metoda daje veoma dobre rezultate kod pacijenata s idiopatskom skoliozom. Živi i radi u Kanadi, a srpskog je porekla i prva je donela šrot metodu na prostore stare Jugoslavije.

Dr Ana Žikić je jedini predavač iz Srbije i njena tema će biti pogled na skoliozu sa aspekta tradicionalne kineske medicine. Hamlet Diers dolazi iz Nemačke i autor je formetrik aparata, koji se koristi u dijagnostici skolioze i daje veoma precizne rezultate kliničke slike, a nema nikakvog zračenja, te će on predstaviti rezultate koji mogu da se dobiju ovom aparaturom. Profesor dr Džongping Zeng je iz Hong Konga i on je autor skoliosken aparature, uređaja koji daje radiološku sliku pacijenta kojim se dobijaju rezultati slični onima na rendgen aparatu, ali bez zračenja.

BACILI MILIONE ZBOG MULJANJA NA TENDERIMA! Državne ustanove troše novac na žalbe!

Klinički centar Srbije, Klinički centar Vojvodine i "Infrastruktura železnice Srbije", za godinu i po dana ponuđačima isplatili dva miliona dinara za troškove žalbenog postupka pred Republičkom komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki

Na troškove žalbenih postupaka ponuđača pred Republičkom komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki pojedine državne zdravstvene ustanove, javna preduzeća i institucije koje su muljale s javnim nabavkama u 2018. godini spiskale su i do 800.000 dinara.

Prema podacima sa sajta Republičke komisije, Klinički centar Srbije (KCS) na troškove opravdanih žalbi ponuđača u 2018. i u 2019, zaključno s majem, ponuđačima je morao da isplati 740.000 dinara.

Vođeno 18 postupaka

Zbog načina sprovođenja javnih nabavki u KCS vođeno je 18 postupaka, a u nekoliko opravdanih prigovora Republička komisija je obavezala KCS da isplati troškove postupka firmama GAT iz Novog Sada, "Dijagfarm" iz Beograda, "Sinofarm" iz Beograda, "Ekotrejd BG" iz Niša.

I Klinički centar Vojvodine (KCV) brljao je s tenderima, pa je prošle godine na troškove opravdanih žalbi ponuđača morao isplati ukupno 571.500 dinara. Protiv KCV ponuđači su podneli ukupno sedam primedbi, od kojih je Republička komisija čak pet proglasila opravdanim i donela rešenja u korist ponuđača, ali i obavezala naručioca, KCV, da ponuđačima isplati sve troškove u tim postupcima.

Neki od ponuđača čije su žalbe na sprovođenje javnih nabavki u KCV usvojene su "Nipro medikal" iz Beograda, "Delta Graf" iz Smedereva, "Medikon" iz Deča, Auto-centar "Štrbac" iz Veternika, TPS "Tehomed" iz Beograda i "Alfa imidžing" iz Beograda.

Diskriminatorni uslovi

Ponuđači su se uglavnom žalili na sužavanje konkurencije, na diskriminatorne uslove i tehničke specifikacije, dok se mali broj njih žalio u fazi stručne ocene ponuda.

Rekorder po broju prigovora ponuđača koje je uvažila Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki u odnosu na broj podnetih je JP "Infrastruktura železnice Srbije". Naime, protiv ovog javnog preduzeća u 2018. i do polovine aprila 2019. podneto je osam žalbi na izbor ponuđača u postupcima javnih nabavki, od kojih je Republička komisija samo jednu proglasila neosnovanom. Za troškove ponuđača u tim žalbenim postupcima "Infrastruktura železnica Srbije" morala je da potroši 683.250 dinara.

Ivan Ninić

Višemilionske svote

Advokat Ivan Ninić, direktor Centra za vladavinu prava, ističe da je ovakva praksa uzela maha u svim institucijama koje se javljaju kao naručioci u postupcima javnih nabavki.

- To su višemilionske svote na godišnjem nivou, a zakon je takav kakav jeste i obavezuje pravno lice da nadoknadi štetu ponuđaču, a ne odgovorno lice u firmi. Postoji jedna odredba u Zakonu o obligacionim odnosima koja daje mogućnost da se preduzeće može regresirati od svog zaposlenog za štetu koju je pričinio firmi. Međutim, ključni problem je to što se u praksi nikad ne utvrđuje personalna odgovornost, tako da se šteta preliva na račun države i postaje budžetski trošak - ističe Ninić.

"Infrastruktura"

Platili smo 142.000 dinara

U JP "Infrastruktura železnice Srbije" tvrde da od 259 postupaka javnih nabavki u 2018. i 2019. nije bilo nijedne žalbe na regularnost sprovedenih javnih nabavki, ali priznaju da su uložene četiri žalbe na izbor najpovoljnijeg ponuđača, od kojih je Republička komisija uvažila dve.

- U dva slučaja u kojima je Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki uvažila žalbe ponuđača ponuđačima su isplaćeni troškovi žalbe, odnosno takse uplaćene Republičkoj komisiji, u ukupnom iznosu od 142.500 dinara - tvrde u tom javnom preduzeću, bez obzira na to što rešenja objavljena na portalu Republičke komisije govore drugačije.

Vojvođanski klinički centar

Žalili su se na tehničke specifikacije

U Kliničkom centru Vojvodina tvrde da u sprovođenju javnih nabavki u 2018. i u 2019. nikada nije bilo propusta, ali priznaju da je bilo devet žalbi na stručne zahteve i tehničke specifikacije predmetnih usluga, dobara i radova.

- Od tih devet zahteva Republičkoj komisiji za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, na stručne zahteve ili tehničke specifikacije predmetnih usluga/dobara/radova, a ne na procesne radnje postupaka javnih nabavki koje je sprovodio KCV, pet je usvojeno u korist ponuđača, usled čega je trošak nadoknade na teret KCV iznosio 442.500 dinara - priznaju u KCV i dodaju da je od početka 2019,. od pet podnetih zahteva, Republička komisija usvojila samo jedan, usled čega je trošak nadoknade na teret KCV iznosio 60.000 dinara.

Iz KCS nismo dobili odgovore u vezi s troškovima u postupcima pred Republičkom komisijom za zaštitu prava ponuđača.

Koliko je ko potrošio na opravdane žalbe

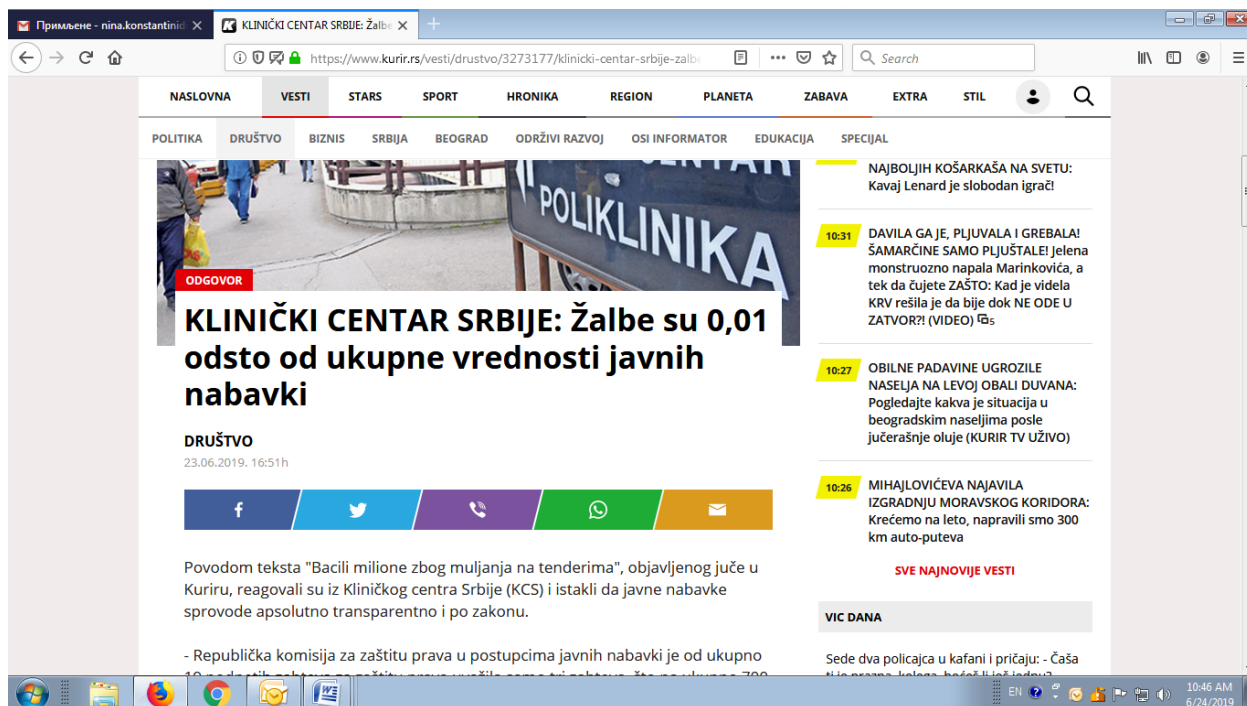
* Klinički centar Srbije 740.000 dinara

* Klinički centar Vojvodine 571.500

* Infrastruktura železnice Srbije 683.250

* Podaci sa sajta Republičke komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki za 2018. i 2019. godinu

KLINIČKI CENTAR SRBIJE: Žalbe su 0,01 odsto od ukupne vrednosti javnih nabavki

Povodom teksta "Bacili milione zbog muljanja na tenderima", objavljenog juče u Kuriru, reagovali su iz Kliničkog centra Srbije (KCS) i istakli da javne nabavke sprovedu apsolutno transparentno i po zakonu.

- Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki je od ukupno 19 podnetih zahteva za zaštitu prava uvažila samo tri zahteva, što na ukupno 700 postupaka javnih nabavki realizovanih od strane KCS u 2018. godini čini samo 0,4 odsto. Takođe, jedan zahtev za zaštitu prava je povučen od samog podnosioca zahteva. Vrednost javnih nabavki koje Klinički centar Srbije sprovede u toku godine iznosi oko 6,5 milijardi dinara. Za usvojene zahteve za zaštitu prava ukupno je plaćeno 720.750 dinara, što čini 0,01 odsto - piše u odgovoru KCS.

U KCS ističu da su "u 2018. godini naplatili od dobavljača više nego dvostruko veći iznos od gorenavedenih 720.750 dinara, odnosno ukupno 1.608.397 dinara po osnovu naplate sredstava obezbeđenja za nepoštovanje ugovora".

вечерње НОВОСТИ

SKANU nagrađuje poznatog lozničkog lekara

Dr Aleksandar Isaković, specijalista oftamologije, dobitnik je specijalnog priznanja za doprinos zdravstvu u humanom delovanju, koje povodom Vidovdana dodeljuje SKANU

Dr Aleksandar Isaković, specijalista oftamologije, prijatelj velikog broja naših bogomolja, humanitarac, sportista, ugledni Jadrani dobitnik je specijalnog priznanja za doprinos zdravstvu u humanom delovanju, koje povodom Vidovdana dodeljuje Srpska kraljevska akademija naučnika i umetnika.

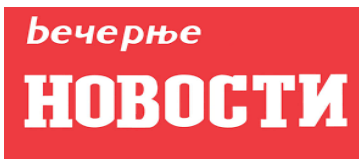
Operacija katarakte i slične hiruške intervencije, u Opštoj bolnici u Loznici, su, zahvaljujući relativno mladom lekaru, dr Aleksandru Isakoviću, oftamologu, bolji deo srpskoh zdravstva, ne samo u gradu gde on živi, već i unutrašnjosti Srbije.

- Stasao u vrsnog lekara, koga nema koja klinika ne bi poželela, ne samo u Srbiji, već u Evropi, ostao je stamen, pošten, čestit, vredan, odgovoran i savestan kao što je bio od kada je prvi put obukao beli mantil – stoji u obrazloženju SKANU.

- Beli mantil za ovog jednog od najuglednijih ljudi Jadra, Podrinja i zapande Srbije, nikad nije bio statusni simbol, već obaveza više, kada se zna više, da se pomogne onima koji su u nevolji. U svojoj karijeri nikad se nije uzdao na pomoć, već je gradio svoje mesto u lekarskom svetu marljivim radom i stalnim učenjem.

Ono što on radi podrazumeva, i dalje, čekanja pacijenata, ali zahvaljujući njemu, sigurno je, ovdašnji pacijenti najmanje čekaju. A i oni koji čekaju znaju da je dr Isaković i lekar i ličnost, od reda i pravednosti. I tako nikad i ničim nije zatamnena sjajna priča o ovoj službi, koju je do visina uzdigao baš on, boreći se za potrebe svakog pacijenta kao za svog najrođenijeg. Baš tako, reći će vam svi u ovom delu Srbije.

- Duhovnost je njegova još jedna vrlo strana. Drag je gost i prijatelj velikog broja naših pravoslavnih svetinja od Tronoše do Hilandara. Veliki je njihov poštovalac, a do mnogih je stizao i stiže na biciklu kao vrstan sportista - kaže akademik profesor dr Mirko Kerkez, predsednik Naučnog veća SKANU.

Spajanje bolnica i domova zdravlja

Ministarstvo zdravlja počelo provere na terenu koje zdravstvene ustanove mogu da se integrišu, što predviđa novi zakon

U DOMOVIMA zdravlja i opštim bolnicama počele su provere mogućnosti za funkcionalno povezivanje ovih ustanova u zdravstvene centre, saznaju "Novosti" u Ministarstvu zdravlja. Trenutno se procenjuje gde fuzionisanjem najviše može da se dobije na kvalitetu zdravstvenih usluga - da se sa istom opremom i kadrom radi više i bolje.

Spajanje će, najavljuju iz Ministarstva, najbrže ići tamo gde su domovi zdravlja i opšte bolnice u istom dvorištu, ali to će ipak biti duži proces. Jer, domovi zdravlja su novim zakonom o zdravstvenoj zaštiti formalno "prešli" iz nadležnosti lokalne samouprave na Republiku, odnosno Pokrajinu Vojvodinu. Zakonski rok da se to sprovede u praksu je do aprila 2021. godine. Paralelno se, otkrivaju u Ministarstvu zdravlja, radi novi plan mreže zdravstvenih ustanova, pa će se fuzionisanje domova zdravlja i opštih bolnica, takođe, odvijati na jednom od tih koloseka.

Ostavljen je rok od devet meseci, računajući početak primene novog zakona, da se donese uredba o planu mreže zdravstvenih ustanova u javnoj svojini. Zasad u Ministarstvu zdravlja ne mogu da kažu koliko će se domova zdravlja i opštih bolnica fuzionisati.

- Spajanje domova zdravlja i bolnica u zdravstvene centre treba da dovede do optimizacije korišćenja postojećih kadrovskih, prostornih i potencijala medicinske i druge opreme, naročito kada se mnogi domovi zdravlja i bolnica nalaze u istoj zgradi ili u istom dvorištu - objašnjavaju u Ministarstvu zdravlja.

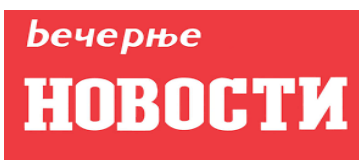
- Znači, moći će da se za pravne, ekonomske i druge poslove formiraju zajedničke službe, kao i drugačiji rasporedi rada: da lekari iz domova zdravlja dežuraju u bolnici, a da lekari iz bolnice obavljaju ambulantno-poliklinički rad u domovima zdravlja.

U formacijskom smislu državno zdravstvo i sad ima zdravstvene centre, njih sedam - Zaječar, Užice, Vranje... To su ustanove koje su opstale u tom "formatu" duže nego što je primenjivan prethodni zakon o zdravstvenoj zaštiti, kojim je bilo predviđeno njihovo "cepanje" na domove zdravlja i bolnice.

- Od situacije koju "snimimo" na terenu zavisice i gde će se opet formirati zdravstveni centri i kojim tempom - objašnjavaju u Ministarstvu zdravlja. - To je ozbiljan posao koji traži i poznavanje situacije u zdravstvu, i iskusne ljude, kao i definisanje mnogih drugih uslova, između ostalih i šta svaka ustanova mora da ima od opreme i koji kadar.

ZAJEDNIČKI KADAR I OPREMA

FUZIONISANJE domova zdrava i opštih bolnica trebalo bi da dovede do bolje iskorišćenosti kadrova, opreme i efikasnijeg pružanja zdravstvene zaštite. Na taj način može da se omogući pružanje većeg broja zdravstvenih usluga i manje čekanje na preglede, jer se neće dešavati da u bolnicama, recimo, ultrazvučni aparati stoje, a u domu zdravlja se čeka na preglede. Takođe, treba da se premosti i manjak zdravstvenog kadra, tamo gde ga ima, pa će po novoj šemi, recimo, ginekolog iz doma zdravlja, moći da dežura u bolnici i popuni eventualni nedostatak kadra.

Rak pluća biće samo hronična bolest

Nemanja Despot Marjanović, doktorand sa Harvarda za "Novosti": Otkrili smo metod kako da pobedimo rezistentne maligne ćelije. Prva klinička ispitivanja na ljudima - najkasnije za tri godine

USPELI smo da razumemo šta je zajedničko kod svih malignih ćelija raka pluća, od najranije fazedo najpoznijeg stadijuma bolesti. Studija na uzorku od 800 pacijenata sa klinika iz Velike Britanije nam je pokazala koje su to četiri vrste stanja ćelija koje se pojavljuju u svim malignitetima i koje uspevaju da prežive svaku hemio ili imuno terapiju. U Broad institutu u Bostonu, moj tim upravo radi na detekciji markera na takva stanja u ćelijskom sistemu, i ako nam se i po drugi put pokaže na miševima da sve ide u dobrom smeru, najkasnije za tri godine imaćemo testiranja na ljudima.

U intervjuu za "Novosti" ovo otkriva Nemanja Despot Marjanović, srpski naučnik, koji je svojim radom u laboratorijama na Harvardu i MIT, širom otvorio vrata medicinske istorije, sekvencirajući RNK na više od 400.000 malignih ćelija najsmrtonosnijeg oboljenja današnjice. Marjanović, zajedno sa timom stručnjaka, kako stvari stoje, na putu je da pronade način kako da najtežu bolest pretvori u hronično oboljenje:

- Uspeli smo da odredimo "ime i prezime" svake ćelije raka, sekvencirajući njen RNK pojedinačno. Ranije terapije su pokazivale da leče ili, tačnije, ubijaju samo pojedine grupe malignih ćelija, dok druge grupe i druga stanja preživljavaju svaku terapiju. Mi smo išli za tim da odredimo koje su to ćelije koje su rezistentne na lekove i da li postoji nešto što ih izdvaja od drugih. Našli smo protein kojim maligna ćelija blokira naš imunostem i lekove i kojem nijedna poznata terapija ne može ništa.

* Da li ste našli i način kako da pobedite te vrste rezistentnih ćelija?

- Da. Prva studija na miševima pokazala je da metod "radi 100 odsto". Dok mi pričamo, u Bostonu grupa od 15 mladih naučnika iz celog sveta proverava na ćelijama i drugu metodu detekcije, a svi uzbuđeno čekamo da se ovih dana pojavi časopis "Cell" i da se otkriće obnaroduje. Doduše, u svetu biomedicine zna se šta smo učinili i valjda je prvi put da tako ugledan biološki časopis pozove autore da predaju rad, a ne obrnuto.

STOJKOVIĆ **ŠTA ćete prvo da radite kad sletite u Boston?* - Čuo sam da je na Harvard stigao i naš proslavljeni genetičar Miodrag Stojković i da će ostati dve godine. Prvo idem njega da ga vidim i da se upoznamo. Mnogo mi je drago kada se naša naučna kolonija iz Srbije širi. Ima nas sad četiri, pet...

* Džejms Alison i Tasuko Honjo prošle godine su dobili Nobelovu nagradu za sličnu stvar?

- Oni su izumitelji "ček pointa" - ciljane terapije, jer su pronašli dva proteina koja utiču na bujanje bolesti. Profesori su tu metodu patentirali pre 15 godina. Slikovito rečeno, oni su odgovorili na pitanje kakvu srednju boju očiju imaju svi stanovnici Vračara. Mi smo uspeali da u svim fazama kancera imenujemo stanje svake pojedinačne ćelije i da odredimo i da detektujemo protein koji naš imunostem čini nemoćnim pred bolešću. To je mnogo, mnogo preciznije.

* Šta je na redu sledeće?

- Nalaženje preciznog tumor-markera, pre svega za ta tri, četiri opasna proteina. Kada se postigne cilj, mi smo na kraju puta.

HARVARD I SATARAŠ ** ČEGA se prvo setite kada pomislite na Srbiju?* - Majke i oca, zatim sataraša, tog divnog letnjeg jela koje kuva moja mama. U Bostonu za malo šta imam vremena jer sam 12 sati u

laboratoriji. Jedino što me opušta je veslanje na jezeru kraj Harvarda, ujutru od šest do osam, a onda idem u "svet ćelija".

* Prvi put je sekvenciran RNK iz ćelije 2014. i za "čitanje" sedam ćelija trebalo je sedam dana. Vi ste, kažete, imenovali 400.000 ćelija.

- Biomedicina je čudo! To je polje nauke u koje se najviše ulaže i već su napravljene mašine koje ovaj posao ubrzavaju do te mere da svake nedelje imamo po 50.000 pročitanih ćelija samo u mojoj laboratoriji. Ako se zna da ta naša laboratorija na Broad institutu (zajedno MIT i Harvard) nedeljno troši dva miliona dolara, onda možete da pretpostavite koji se koraci od sedam milja prave svakog dana. Atlas humanih ćelija, koji je sa 100 miliona dolara sponzorisao i "Gugl", dobro je odmakao na svom putu i pretpostavljam da ćemo do kraja godine imati "imena i prezimena" svih ljudskih ćelija. Onda slede analize iz kojih možemo očekivati mnogo novih terapija za različita ćelijska stanja kod gotovo svih bolesti.

* Kada ćemo imati pouzdan lek za rak pluća?

- Teško je to reći, svima je u interesu da se to dogodi što pre. Od nas koji smo pronašli metodu do onih koji će praviti lekove. Na kliničkim istraživanjima će se raditi test terapije koje potom mora da odobri tamošnje regulatorno telo za hranu i lekove, a zatim lekovi idu u klinike. Pošto se sve u svetu neverovatno ubrzalo, nadam se da nećemo čekati 10 godina.

SRBIJA MI DALA ŠANSU

* DOŠLI ste u Srbiju još kao dečak 1992. iz Republike Srpske?

- Majka i ja smo došli u Inđiju iz Prijedora, gde sam rođen. Otac se borio oko Bosanske Krupe sve do 1995. i bio je i ranjen, kao i stric. Pridružio se porodici posle rata. Međutim, za obrazovanje moram da zahvalim Srbiji, koja mi je dala šansu. Naš Biološki fakultet sigurno je među najboljima u svetu. A u Krupu i Prijedor idem svake godine.

Svečano otvaranje "Čitalačkog kutka"

Pozivamo vas da u utorak 25.06.2019. godine dođete na svečano otvaranje "Čitalačkog kutka" prvog ovakve vrste u zemlji koji Dom zdravlja "Novi Sad" otvara u okviru kampanje UNICEF-a "Pozitivno roditeljstvo-dar za ceo život".

Otvaranje će biti u našem objektu u Vase Stajića br. 5 u 13 časova, a događaju će osim domaćina, direktora Doma zdravlja "Novi Sad" prim. dr Veselina Bojata, prisustvovati ministarka bez portfelja zadužena za demografiju i populacionu politiku prof. dr Slavica Đukić Dejanović kao i gospođa Regina De Dominicis, direktorka UNICEF-a u Srbiji.

Tokom kampanje UNICEF-a "Pozitivno roditeljstvo-dar za ceo život" biće opremljena dva čitalačka kutka: u objektima u Vase Stajića i na Limanu IV. Međutim, kako grad Novi Sad, snažno i kontinuirano podržava razvoj temeljenih na naučnim saznanjima programa podrške ranom razvoju pod nazivom "Medin čitalački centar" (koje razvijaju članice Novosadske mreže za decu- Centar za podršku ranom razvoju i porodičnim odnosima „Harmonija“ i Filozofski fakultet, Novi Sad), u narednom periodu na sličan način biće opremljeni i svi ostali objekti Doma zdravlja "Novi Sad".

U Čitalačkom kutku naći će se knjige za decu od najranijeg uzrasta - od knjiga za bebe, pa sve do slikovnica za predškolce. Osim toga, kutkovi će biti opremljeni informacijama o tome kako se i zašto čita sa decom od najranijih dana. Istovremeno, pedijatri Doma zdravlja "Novi Sad" uspostavljaju praksu „prepisivanja“ receptata za čitanje kojima takođe, informišu roditelje o tome kako se i zašto čita sa decom od prvih dana života.

Iza otvaranja "Čitalačkog kutka" je nastojanje da se podigne svest o tome da zdravstveni sistem, ima ulogu ne samo u zdravstvenom zbrinjavanju i praćenju napredovanja dece, već i u praćenju celokupnog razvoja i podizanju kvaliteta podsticaja koje dete ima u svojoj najbližoj okolini.

Čitanje sa detetom je naučno dokazana praksa koja čini značajne pozitivne efekte na celokupan razvoj. Istovremeno, razvoj veština čitanja sa detetom od rođenja je naučno dokazani način podizanja kvaliteta brige o deci. Jedan od načina na koje zdravstveni sistem može da podrži kvalitet stimulacije razvoja i brige o deci, upravo je promocija čitanja sa detetom od najranijih dana i podrška roditeljima u uspostavljanju rutine čitanja.

Knjige za "Čitalačke kutkove" tokom ovog meseca, sakupljala su deca iz Predškolske ustanove "Radosno detinjstvo" i nekoliko privatnih predškolskih ustanova. Osim toga, određeni broj knjiga donirao je i Kreativni centar kao podršku razvoju ove kvalitetne roditeljske prakse. Knjige za bebe poklon su Medinog čitalačkog centra.

DOM ZDRAVLJA

MEĐUNARODNI DAN PROTIV ZLOUPOTREBE I NEZAKONITE TRGOVINE DROGAMA

DROGA NIJE IZBOR

Razgovarajmo o tome

Imperativ Doma zdravlja „Voždovac“ je na primarnoj prevenciji odnosno pronalaženju načina kako da sačuvamo i unapredimo zdravlje stanovništva u celini. Posebno ranjiva grupa su deca i omladina, koja često znaju da krenu putem koji vodi u bolest zavisnosti i kompletno samouništenje. Droga nije izbor i zato je neophodno omogućiti mladima da naprave izbore u korist zdravlja i sveukupnog napredovanja u životu, koji će želeći da žive ispunjeni zadovoljstvom.

U tom pravcu, tokom čitave godine preduzimamo adekvatne aktivnosti, planiramo i realizujemo predavanja, tribine, rad u malim grupama, čiji je cilj povećanje svesti o štetnosti narkotika, odnosno direktan uticaj na decu školskog uzrasta. Slogan ovogodišnje globalne kampanje glasi „Zdravlje za pravdu, pravda za zdravlje“, a za cilj ima da naglasi da suočavanje sa problemom zloupotrebe droga.

Povodom Međunarodnog dana protiv zloupotrebe i nezakonite trgovine drogama, pozivamo Vas da 26. juna 2019. godine od 730 do 1000 časova, u „Kutku zdravlja“ (ul. Ustanička 16, u holu kod laboratorije) razgovaramo na tu temu.

U čemu roditelji ne greše?

- Što vole i brinu o svojoj deci i trude se da ih razumeju.
- Što vole da znaju sa kim se druže njihova deca.
- Što ih interesuje kako deca provode vreme u školi i van nje.
- Što hoće da ih nauče svim pametnim stvarima koje oni znaju.
- Što znaju da decu ne treba "štititi" od problema, nego im treba pomoći da nauče kako da ih rešavaju.
- Što znaju kad su deci potrebni, a kad nisu.

ZAVOD ZA BOLESTI ZAVISNOSTI
tel. 3671 429 zzbz@sbb.co.yu

Budite roditelj svojoj deci, a kad odrastu budite drugovi!